

Somu vinnarar

SOFUS JOHANNESSEN

Seinasta vikuskiftið var enn eitt umfar av Grand Prix kappingini hjá Badminton-sambandinum leikt.

Aftur hesa ferð varð leikt í Havn. Annars stóð Vestmanna fyrri tórni at skipa fyrri hesum umfarinum hjá teimum yngri leikararum, men tá umfarið upprunaliga skuldi leikast fyrri góðari viku síðani, gjørdist veðrið so óvandaligt, at Badminton-sambandið valdi at avlýsa kappingina tann dagin.

Og nú hetta vikuskiftið bar teimum ikki til at fáa innivist í Ítróttarhøllini í Vestmanna, so kappingin har má biða til nýtt høvi verður til tess.

Tey yngri kappabúst

Sum nevnt vóru tað tey yngri, ið kappabúst hesa ferð, og úrslitini vóru á leið tey somu, sum tey hava verið síðani Tórshavn Open varð leikt í november.

Tey einstøku úrslitini gjørdust:

Gentur undir 10 ár
1. Jenny Nielsen, VÍF
2. Christina Eriksen, VÍF

Gentur 10-12 ár
1. Helena Mortensen, HBF
2. Herbjørg Eliassen, HBF

3. Alexandra Neshamar, HBF

Gentur 12-14 ár
1. Elin Hansen, HBF
2. Jenny Niclasen, IF
3. Guðrun Poulsen, VÍF

Gentur 14-16 ár
1. Karin Hansen, HBF
2. Marit Mortensen, HBF
3. Hjørdis Klein, HBF

Dreingir undir 10 ár
1. Niclas Eysturoy, HBF
2. Hilmar Kass Jacobsen, HBF
3. Eli Fróði Hansen, IF

Dreingir 10-12 ár
1. Thomas Rubeksen, HBF
2. Gunnar Poulsen, HBF
3. Jákup á Lækjuni, IF

Dreingir 12-14 ár
1. Bjartur Lamhauge, HBF
2. Hanus Eliassen, IF
3. Jonhard Hansen, IF

Dreingir 14-16 ár
1. Teitur Ellingsgaard, HBF
2. Tommy Jacobsen, HBF
3. Jens Norðberg, HBF

Komandi vikuskiftið verður enn eitt umfar av Grand Prix kappingini leikt í Havn. Leygardagin leika tey yngri, og sunnudagin standa tey vaksnu fyrri tórni.

Lesarabrøv

Tíðin er komin til loysing

Eg eri ein føroyingur sum færoyingar flestir, royni at gjalda hvørjum sítt. Eigi hús og heim. Gjaldi lán mitt til tíðina og gleðist yvir at tað minkar »langsamt men sikkert«. Eg spari, har eg kann, og tað gongur. Eg fái einki lagt til síðis enn, men tá lánini eru útgoldin um uml. 10 ár, tá verður ljósari.

Eg verði í øðini, tá eg hoyri frá donum, at vit færoyingar eru oyðulond. Hava tveir bilar pr. hús og Gud viti hvat. Eg veit ikki, hvat tey meina við. Hvørki í mínum barnaheimi ella nú í mínum egna heimi havi eg kent til nakað luxus. Vit hava altíð fingið mat á borðið og klæði á kroppin og tak yvir høvðið. Er tað luxus?

Sjálv eiga vit ein 14 ára gamlan bil, og fleiri koyra í uppaftur eldri bilum. Eg kenni heilt fá, ja tey kunnu teljast á einari hond, ið eiga tveir bilar. Eg góðtaki ikki skuldsetanina í sjónvarpinum í gjárkvøldið, 21.1.98, har danir skuldsæta okkum fyrri oyðsl.

Niðurstøða mín er, at nú

má vera nokk. Nú er tíðin at loysa frá Danmark. Ongantið ov skjótt. Hetta er so skammilígt, at eg kann ikki taka tað. Verða behandlað sum smábørn. Sett undir administratión, skulu makka rætt osfr.

Nei, vit eiga eitt deiligt, reit land. Bæði á sjógvi og landi. Vit eiga og skulu klára okkum sjálv. Tá vit hava slitið, ivist eg ikki í, at vit verða nógv betri við land okkara. Fáa hugflog til nýggjar vinnur á landi. Nógv jørð liggur t.d. í órokt. Vit innflyta epli – tað líkast ongum – Føroyaland kann saktans framleiða nokk av eplum til okkum sjálv, og eisini til útflutnings. Vit innflyta vandamiklar høsnarungar úr Danmark. Ja, óegnaðar sum mannaføði. Tað eiga vit at kunna framleiða sjálv. Øll innflutt matvøra er so dálkað, at tað er næstan sum at spæla russiska roulette at eta.

Vit eru í ríkisfelagsskapi við Danmark, kortini tosa teir um okkum sum ein 5 ára gamlan lítla beiggja. Teir geva okkum, hjálpa okkum,

og síðan brigsla teir okkum hetta. Nær verður 5 ára gamli drongurin vaksinn?

Og vit mugu ikki gloyma oljuna. UM olja kemur, mugu vit ansa okkum. Stórir vandi er fyri dálking av okkara umhvørvi. Og tað hava vit ikki ráð til. Tí náttúran er okkara alt og eitt. Spurningurin er um tað yvirhøvur loysir seg at útvinna olju, tí vinningurin fer til Danmarkar, tað er heilt vist.

Eftir orðaskiftinum at døma koma bert pengar upp til Føroya, einki fer niður til Danmarkar. Men danir mugu ikki gloyma, at eisini teir vinna pengar burtur úr Føroyum. Ein kanning átti at verðið sett í verk um, hvussu nógvir pengar danir vinna burtur úr ríkisfelagsskapinum. Ikki bara nú, men gjøgnum tíðirnar. So høvdu vit eisini kunna brigslað teimum afturimóti.

Um vit eru snýtt, ella hva snýtt okkum sjálv, veit eg ikki. Havi fylgt gjølla við í bankafrágreiðingini, men verðið ikki klókar. Eg veit ikki, hvør hevur skyldina.

Men eg havi innantanna illgruna um, at føroyskir politikarar ikki hava so reint mjøl í posanum sum teir vilja vera við.

Eg eri bert ein vanligur færoyingur sum færoyingar flestir, men góðtaki ikki at verða útstillaður sum óvitandi-naivur-oyðslutur og hálvbýttur í donskum miðlum.

Eftir stendur fakta: Vit skylda uml. 6 milliardir kr. til Danmark. Tað er umleið kr. 130.434,- pr. íbúgva. Og hetta er eitt magiskt, ljótt tal, men er hetta eitt ómøguligt tað? Sjálv eri eg soleiðis samanskrúvað, at eg haldi, at man skal gjalda sína skuld. Um danir gjalda, fara teir at brigsla okkum hetta aftur alt liv okkara.

Vit mugu í felag, sjálv, royna við stoltari sál og høgum høvði at gjalda. Takka teimum fyrri tíðina saman – og slíta. So verður skomin teirra!

Ein vanligur færoyingur

Verkfalshugsanir

Mánamorgunin fór yf-verkfallið inn í fjórðu vikuna. Sama morgun tveittu myndugleikarnir, sum hava brotið eina skrivaða avtalu, einari ovvekrandi yf-nevnd eitt uppskot »til semju«. Seinni um dagin var hetta mikla tilbøð lagt fyrri limirnar, og tað sást beinanvegin, at uppskotið var verri, enn avtalan, myndugleikarnir hava brotið. Uppskotið varð tí sópað av borðinum, og tað var ikki sørt, at yf-limirnir vóru vonsviknir av skúlaverkfallinum, tá ið teir fóru av fundi henda dagin. Tó, tað eru vit so von við, og eg havi hug at siga eitt sindur um hetta; hvussu tað kennist tíð og stund at verða lagdur undir at vilja skúlaverkinum tað ringasta, tá teir, sum skapa hesa figgindamynd, eru myndugleikapersonar ovast í skúlaverkinum og tí av røttum áttu at verðið fremstu viðspælarar hjá okkum lærarum.

Fyri tjúgu árum síðani fingi vit føroyska landskúlayrissiting (LSF). Vit vóru mong, sum tá væntaðu, at vit í LSF fóru at fáa

ein dyggan stuðul í arbeiði okkara, men so skuldi ikki vera. Óteljandi eru tey mál, sum hesi árin hava øst lærarnar og hava gjørt teimum lívið súr. Vit minnst royndirnar at spilla okkum arbeiðsumstøðurnar í próvtøkutíðini við at stytta próvtøkutíðina, ikki av nakrari sakligari orsök, men út frá einari illgiting um, at lærarnir hava so lítið at gera í próvtøkutíðini. Vit minnst, hvussu roynt hevur verið at flyta summarfrítíðina, burtur frá føroyskari siðvenju til danska siðvenju. Vit minnst málið um próvdøming í Danmark. Vit minnst pedagogikumálið. Soleiðis kundu verið nevnd hundrad mál, men lat tað nú fara. Hugmyndin, sum stendur eftir, er tann, at vit eru sloppin at undirvísa við høgri hond, meðan vit við vinstri hava vart okkum móti sniðalopum frá LSF.

Hava ivamál stungið seg upp, hava fólkini á LSF ligið fløt í luftini at ringja til Danmarkar, og tá ið farast skuldi yvir til nýggju valskipanina, vóru boðini

frá landsskúlastjóranum greið: »Fakbólknir skuldu arbeiða við støði í tí danska! Óneyðugt er at siga, at nýggja skipanin hevur verið til stóran skaða í fleiri lærugreinum, og vit kunnu við fullum rætti spyrja, um tað skal vera endamálið við skúlskapi í Føroyum, at skúlin skal vera eftirgjørd av danska skúlanum. Tað er ikki langt síðani, at Uffe Elleman Jensen, partamaður Eilif Samuelssens, í læraraskúlahøllini staðiliga mælti færoyingum frá at herma eftir donskum skúlskapi. Men einki hjálpir; tá ið menn sita ovvekrandi og samráðast og halda seg hóma eina loysn, kemur Eilif á fund og spyr, um lærarnir ikki bara kunnu taka við donsku reglunum um næmingatal í flokkunum.

Nú um dagarnar fór so LSF í søguna, og nýggjur aðalstjóri varð settur í undirvísing- og mentamálastýrið. Fyrsta samband hansara við okkara eki var málið um inniflutina í skúlanum á Kambsdali. Hetta málið endaði við, at maður

in varð meldaður. Annað samband hansara var so málið um at hava 28 næmingar í flokkinum á Kambsdali.

Tað er upp á tíðina, at skúlamyndugleikarnir taka lógvatak við lærarunum færoyskum skúlskapi at frama. At teir fara at arbeiða fyrri og ikki ímóti skúlskapi í Føroyum. Nýsetti aðalstjórni eigur at fara út í skúlararnar at heilsa upp á fólkini har, at greiða frá sínum hugsanum um skúlskapi. Tað hevði sement seg betur enn óbindandi sjónvarpsprát. Ovmikið er at tala um; t.d. hevur tað skund at fáa í lag skipan um at endurbúgva lærarar.

Nú (27. jan.) leggur so tingið uppí. Tað er spell, at tað skal vera neyðugt, men vónandi hava tingfólk hegni at loysa málið, at ikki hetta óneyðuga stríð fer at hava við sær, at lærarafólk fara at siga seg úr starvi.

Pól Jespersen
YF-limur

sosialurinn

– meira enn tíðindi

Spastikarafelagið

Felag fyri spastikarar og børn/vaksin við líkandi breki, t.d. vøddasvinn. Felagið heldur til í MBF-húsinum, Íslandsvegi 10 C. Skrivstovuvið hvern hósdeg kl. 14–16. Tlf. 19027, Fax 10813 (MBF).